

Вимірювання професійної компетентності магістрів військово-соціального управління засобами кваліметрії

О. Міршук*

Національна академія Національної гвардії України, м. Харків, Україна

*E-mail: mirshuk23@ukr.net

Paper received 14.01.16; Accepted for publication 22.01.16.

Анотація. У роботі висвітлено підходи до оцінювання спеціальної педагогічної компетентності у магістрів військово-соціального управління на засадах кваліметричного підходу. Обґрунтовано місце спеціальної педагогічної компетентності в компетентнісній моделі магістра військово-соціального управління. Для використання запропонована факторно-критеріальна модель оцінки рівня сформованості спеціальної педагогічної компетенції у процесі професійної підготовки в умовах магістратури військово-соціального управління та надано її теоретичне обґрунтування. У роботі представлена також структурна схема педагогічних аспектів майбутньої професійної діяльності магістрів військово-соціального управління.

Ключові слова: вимірювання, магістратура військово-соціального управління

Вступ. Питання вимірювання результатів професійної освіти є важливою складовою удосконалення загальної теорії підготовки фахівців у вищій школі. Актуальність вирішення зазначених питань посилилась в контексті положень Закону України «Про вищу освіту» (2014 р.) і вимог до випускників вищих навчальних закладів у провідних країнах світу. Разом із тим, підходи до вимірювання результатів професійної освіти у ВНЗ України розроблені переважно для навчальних закладів, які не мають військової специфіки. В умовах сучасної військово-політичної ситуації робиться акцент саме на необхідність інтенсивної модернізації військової освіти. Таким чином, набуває подальшої актуальності розробка методик вимірювання професійної компетентності випускників магістратури військових вищих навчальних закладів (ВВНЗ), в тому числі і з використанням засобів педагогічної кваліметрії.

Аналіз досліджень та публікацій. Проблеми вимірювання професійної компетентності випускників ВНЗ активно обговорюються науковою спільнотою протягом останніх десяти років. Це питання було одним із провідних при проведенні таких важливих для розвитку освіти в Україні комунікаційних заходів як Міжнародні науково-методичні конференції «Освітні вимірювання», які проводяться в Україні з 2003 року.

Зважаючи на те, що компетентнісна парадигма є сьогодні базовою у розвитку освіти провідних країн світу, слід навести точку зору М.Ю. Прахової, яка, розглядаючи підходи до оцінки сформованості професійних компетенцій, називає дві характерні риси освіти на основі компетентнісного підходу: зміну технології навчання і зміну форм і процедур оцінки результату засвоєння освітньої програми [13].

При запровадженні процедур оцінювання навчальних досягнень активно використовуються методи педагогічної кваліметрії. Основи цієї науки висвітлені в роботах Г. Азгальдова, С. Архангельського, І. Гельсона, В. Міхеєва, М.Поташника, Н.Селезньової, О.Субето та ін.

Історія розвитку кваліметрії як науки ґрунтовно висвітлена в роботі О.О.Чернушкіної, яка вказує, що ця наука виступає у вигляді взаємозалежної системи теорій, які розрізняються ступенем спільності, засобами і методами вимірювання та оцінювання, предметною областю оцінювання. До таких теорій віднесені:

- загальна кваліметрія, в якій розробляються загально-теоретичні проблеми (система понять, теорія вимірювання та оцінювання, аксіоматика кваліметрії, теорія кваліметричного шкалювання тощо);
- спеціальні кваліметрії (за методами та моделями оцінювання) – експертна, ймовірісно-статистична, індексна кваліметрії, кваліметрична таксономія та ін.;
- предметні кваліметрії (за предметом оцінювання) – кваліметрії продукції (техніки), праці та діяльності, проектів, процесів (у широкому розумінні) та ін. Існують соціологічна, педагогічна, географічна кваліметрії тощо [15].

В українській педагогіці одними із перших почали застосовувати кваліметричний підхід О. Ануфрієва для оцінювання якості початкової освіти, О. Байназарова в процесі вирішення завдань моніторингу якості освіти на регіональному рівні, Г. Єльнікова для оцінювання якості управління загальноосвітнім навчальним закладом, З. Рябова і Л. Ярещенко для оцінювання діяльності окремих структурних підрозділів інститутів післядипломної педагогічної освіти та ін.

Згодом кваліметричний підхід починає застосовуватися для оцінювання якості професійної підготовки вчителів і керівників освіти. Для оцінювання якості професійної підготовки керівних кадрів освіти в умовах магістратури його використовували В.Лунячек, О. Касьянова та ін. Серед робіт, що стосуються використання кваліметрії у вищій військовій освіті слід назвати праці В. Водолазького, Г. Дорош та ін.

О. Ануфрієва наголошує, що використання кваліметрії в педагогічній практиці є прогресивним кроком, який сприяє кращому розв'язанню низки проблем і, насамперед, підвищенню якості навчально-виховного процесу. Вона наголошує, що технологія кваліметрії дає можливість виміряти результати, які фіксують досягнення мети на певний момент часу. Здійснюється це завдяки дотриманню основних принципів кваліметрії:

1. Будь-яке якісне явище можна подати як сукупність певних властивостей.
2. Прості компоненти, в свою чергу, можна представити у вигляді ієрархічної структури, які наочно демонструються у факторно-критеріальній моделі.
3. Визначення стандарту якості для порівняння з ним досягнутих результатів.
4. Визначення значення абсолютних показників у специфічних для кожного одиниць вимірювання.

5. Використання різних діагностичних методів оцінювання.
6. Отримані абсолютні показники інтерпретуються в кваліметричні оцінки – відносні показники, які визначаються зіставленням абсолютного показника з еталонним показником.
7. Визначення вагомості кожного фактору з точки зору пріоритетності.
8. Визначення комплексної оцінки.

Одним із найбільш ефективних методів кваліметрії – є факторно-критеріальне моделювання [1;11].

Багато уваги кваліметричному підходу приділяє в своїх роботах Г. Дмитренко. Цим автором сформульовані принципи на основі яких можна контролювати педагогічну діяльність в навчальних закладах [6]. В. Грабовський пропонує використовувати кваліметричні моделі як інструмент вимірювання рівня досягнення кінцевих цілей діяльності тощо [4].

Серед робіт, що оприлюднені останнім часом, слід виділити монографію Т.Борової, присвячену теоретичним засадам адаптивного управління професійним розвитком науково-педагогічних працівників ВНЗ. У розділі, присвяченому використанню коучингових та моніторингових технологій, автором наведено динамічно-циклічну модель оцінювання професійного розвитку науково-педагогічних працівників ВНЗ, яка побудована з урахуванням сучасних вимог до професійної підготовки фахівців в умовах ВНЗ з урахуванням компетентнісного підходу [2].

У цьому контексті є цікавою робота В. Григораша, який пропонує як один з варіантів декомпозицію об'єкта оцінювання, а саме поділ його за компетентностями (мотиваційною, організаційно-технологічною, рефлексивною, інформаційною, планово-прогностичною, комунікативною, соціально-психологічною, когнітив-

ною, креативною, морально-етичною, загально культурною, продуктивною, життєвою тощо) [5].

Щодо використання кваліметричного підходу у практиці ВВНЗ, то, наприклад, В. Водозазський розглядає питання застосування педагогічної кваліметрії в процесі декомпозиції компетентності з організації виховної роботи офіцерів тактичного рівня. Автором пропонується дерево властивостей, у межах якого кожна з виділених автором компетентностей повинна бути диференційована до низки відповідних критеріїв сформованості професійно-важливих якостей. Наведена система критеріїв характеризує компетентність офіцера з організації виховної роботи як своєрідну інтегральну якість. В.О. Водозазський пропонує використовувати запропонований підхід при визначенні критеріїв сформованості інших компетентностей військового фахівця [3]. Психолого-педагогічні аспекти оцінювання успішності професійного становлення командира підрозділу внутрішніх військ висвітлив С.Т. Полторак [12]. Питання військово-педагогічної кваліметрії розглянуто в роботі Г.Л. Дорош [7].

Таким чином, аналіз наведених вище джерел доводить необхідність і доцільність подальшої розробки методик оцінювання професійної компетентності випускників ВНЗ, в тому числі і ВВНЗ на засадах кваліметричного підходу.

Метою роботи є висвітлення проблеми вимірювання педагогічної компетентності магістрів військово-соціального управління в умовах ВВНЗ на засадах кваліметричного підходу.

Матеріали і методи. В роботі відображені результати особистих досліджень автора на базі Національної академії Національної гвардії України. Використані методи моделювання, кваліметрії, порівняльно-зіставного аналізу та ін..

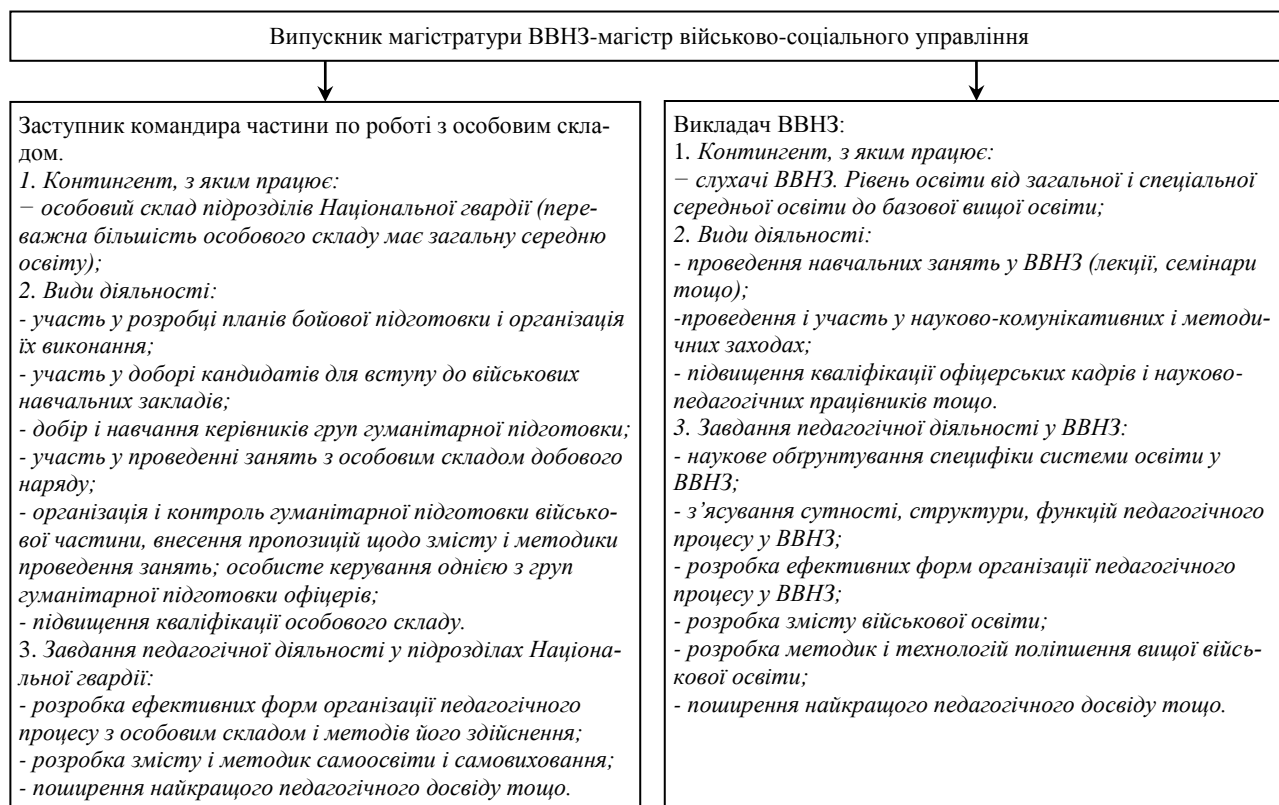

Рис. 1. Структурна схема педагогічних аспектів майбутньої професійної діяльності магістра військово-соціального управління

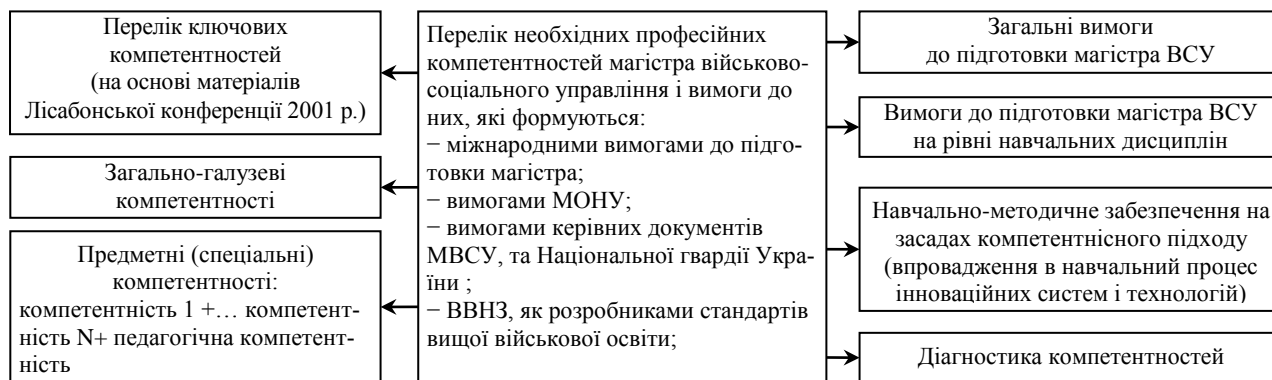
Результати і їх обговорення. Важливим аспектом забезпечення якості професійної підготовки магістрів військово-соціального управління в умовах ВВНЗ, як уже наголошувалося нами в попередніх наших роботах, є проведення оцінювальних процедур на всіх етапах навчання [10]. Фактично мова йде про вимірювання результатів формування окремих професійних компетентностей, які в свою чергу є складовими інтегральної компетентності випускника магістратури військово-соціального управління. Разом із тим процес навчання орієнтується на майбутню професійну діяльність випускника магістратури. В контексті нашого дослідження акцент зробимо на педагогічних аспектах цієї діяльності (рис. 1).

Специфіка майбутньої професійної діяльності випускника ВВНЗ має стійку педагогічну складову. Разом із тим робота офіцера безпосередньо в підрозділах Національної гвардії з особовим складом і в умовах науково-педагогічної діяльності в ВВНЗ має суттєві відмінності, потребує формування різних наборів компетентностей у процесі навчання в магістратурі для формування інтегральної компетентності магістра військово-соціального управління. Відрізняється також і специ-

фіка організаційно-навчальної і викладацької діяльності офіцера – випускника магістратури в залежності від місця по-дальшого проходження служби.

Все це веде до висновку про необхідність з одного боку відображувати існуючу специфіку в навчальних планах і програмах, з іншого – брати це до уваги під час розробки оцінних моделей і відповідного інструментарію до них. Зазначена робота є дуже кропіткою і потребує суттєвої деталізації. У той же час вона допомагає при створенні компетентнісних моделей випускника магістратури, про що мова йде нижче. Саме деталізація за рахунок декомпозиції соціально-педагогічної системи магістратури ВВНЗ і її узгодження з напрямками майбутньої професійної діяльності випускника магістратури надає позитивний результат.

Отже, для грамотного проведення оцінювання професійної компетентності випускника магістратури нам необхідно чітко уявляти місце кожної компетентності в компетентнісній моделі випускника. Розглянемо наведені твердження на прикладі вимірювання результатів процедури формування у слухачів магістратури педагогічної компетентності, яка безпосередньо була предметом нашого дослідження (рис. 2).

Рис. 2. Місце педагогічної компетентності в компетентнісній моделі магістра військово-соціального управління

Запропонований алгоритм може бути застосований в процесі побудови оцінної моделі для вимірювання будь-якої спеціальної компетентності магістра.

У процесі проведення дослідження нами побудовано факторно-критеріальну модель «Оцінки рівня сформованості спеціальної педагогічної компетенції у процесі професійної підготовки майбутніх офіцерів в умовах магістратури військово-соціального управління», для чого була проведена декомпозиція педагогічної компетентності магістра військово-соціального управління. Визначені відповідні фактори, критерії і показники (табл.1) . У цьому контексті доцільно навести слова В. Міхеєва, який пише, що побудова теорії педагогіки вищої школи є неможливою без переходу від суб'єктивних якісних описів педагогічних явищ і процесів до строгих і об'єктивних їх оцінок [9].

У запропонованій моделі абсолютний показник (Р) , відображає загальний рівень спеціальної педагогічної компетентності випускника магістратури ВВНЗ. Параметр складається із суми факторів і обчислюється за формулою $P = F_1 + \dots + F_n$.

Основою для виділення факторів (F), що характеризують спеціальну педагогічну компетентність стали окремі компетенції, що відображені в Статуті Збройних Сил України, як професійні вимоги до заступника ко-

мандира полку (окремого батальйону) з виховної роботи, заступника командира батальйону, заступника командира батальйону (корабля 3 рангу) з виховної роботи тощо [14]. Тобто за основу були взяті ті посади, які переважно обіймають випускники магістратури ВВНЗ.

Відповідно кожний критерій характеризується відносним показником K_p , який вимірюється шляхом застосування певної процедури (тестування, анкетування, написання есе, проведення експертної оцінки, виконання практичної роботи тощо). Коефіцієнт проявлення критерію може бути в межах від 0 до 1.

Щодо оцінки сформованості спеціальної педагогічної компетентності випускника магістратури ВВНЗ рекомендуємо використовувати шкалу, запропоновану в роботах В. Луначека, яка базується на загальних вимогах Болонського процесу, що реалізовані у ВВНЗ України [8]:

- $0 < P_{\text{заг.}} \leq 0,5$ – сформованість компетентностей є недостатньою;
- $0,5 < P_{\text{заг.}} \leq 0,74$ – сформованість компетентностей є задовільною;
- $0,74 < P_{\text{заг.}} \leq 0,89$ – сформованість компетентностей є достатньою;
- $0,90 < P_{\text{заг.}} \leq 1$ – сформованість компетентностей є оптимальною.

Таблиця 1. Факторно-критеріальна модель «Оцінки рівня сформованості спеціальної педагогічної компетенції у процесі професійної підготовки в умовах магістратури військово-соціального управління»

Параметр Р – спеціальна педагогічна компетентність			
Фактори (F)	m	Критерії	Kп
1. Здатність до мотивування постійного покращення навчально-виховного процесу.		1. Розуміти роль мотивації у поліпшенні результатів військової освіти. 2. Уміти мотивувати удосконалення навчально-виховного процесу.	
2. Спроможність планувати навчально-виховний процес.		1. Розуміти роль планування в системі військової освіти. 2. Уміти створювати різні типи планів для забезпечення навчального процесу.	
3. Здатність організувати навчально-виховний процес.		1. Знати і розуміти нормативно-правову базу щодо організації навчального процесу. 2. Уміти здійснювати організаційні заходи для забезпечення стабільного навчального процесу у військовому підрозділі чи ВВНЗ; 3. Здійснювати проектування і вибір технологій для застосування у навчальному процесі.	
4. Здатність застосовувати методи психолого-педагогічних досліджень з метою вивчення особистості військовослужбовців.		1. Знати методи психолого-педагогічних досліджень. 2. Спроможність застосовувати методи психолого-педагогічних досліджень в навчальному процесі.	
5. Здатність використовувати професійно профільовані знання в галузі військової психології та педагогіки для забезпечення службово-бойових дій підрозділу.		1. Спроможність розробляти плани бойової підготовки. 2. Спроможність організувати і контролювати гуманітарну підготовку в полку(окремому батальйоні), вносити пропозиції щодо змісту і методики проведення занять, виходячи з особливої службової діяльності та специфіки навчально-бойових завдань; 3. Спроможність особисто керувати однією з груп гуманітарної підготовки офіцерів. 4. Спроможність проводити заняття з офіцерами, прапорщиками та сержантами з командирської підготовки, а також навчання й заняття з підрозділами батальйону. 5. Організувати й особисто проводити заходи щодо підготовки кваліфікованих спеціалістів у батальйоні.	
6. Спроможність формувати політику у сфері якості військової освіти.		1.Здатність розглядати об'єкти управління якістю вищої військової освіти з системних позицій. 2. Формулювати основні засади політики щодо управління якістю військової освіти тощо.	
7. Здатність контролювати навчально-виховний процес і проводити його оцінювання тощо.		1. Спроможність перевіряти організацію і хід бойової підготовки в підрозділах полку, усувати виявлені недоліки й подавати допомогу командирам підрозділів в організації занять, впроваджувати передові методи і форми навчання. 2. Визначати параметри, критерії і показники оцінювання якості навчального процесу у військовому підрозділі або у ВВНЗ. 2. Спроможність проводити моніторинг навчального процесу у військовому підрозділі або у ВВНЗ. 3. Здатність доцільно добирати форми і методи проведення контролю навчального процесу в умовах магістратури ВВНЗ. 4. Готувати підсумкові документи за результатами оцінювання результатів навчального процесу в військовому підрозділі або в ВВНЗ.	

Запропонована факторно-критеріальна модель оцінки рівня сформованості спеціальної педагогічної компетенції у процесі професійної підготовки в умовах магістратури військово-соціального управління ВВНЗ може бути автоматизована за рахунок застосування стандартної програми Microsoft Excel або іншого прикладного програмного забезпечення.

Разом із тим необхідно зупинитися ще на одному аспекті застосування факторно-критеріальних моделей оцінки рівня сформованості певних компетентностей у процесі професійної підготовки в умовах магістратури – готовності викладачів ВВНЗ до виконання такої роботи. Проведене нами опитування свідчить, що тільки 33% викладачів знайомі з основами квалітології. Щодо практичного використання відповідних знань, то всього 10% респондентів вважають себе спроможними створити факторно-критеріальну модель оцінювання результатів навчання за певним напрямом.

Однак, створення факторно-критеріальної моделі само по собі не може бути позитивним кроком без створення інструментарію для вимірювання показни-

ків до кожного із розроблених критеріїв. Значна частина цього інструментарію пов'язана із розробкою тестових завдань. В процесі роботи питання: «З якими видами тестових завдань Ви працювали» було поставлено 51 викладачу ВВНЗ. Змогли надати відповідь на нього тільки 13 осіб (25,5%). Отримані результати наведені у табл. 2.

Таким чином, 74,5% опитаних викладачів не знайомі з основами тестології і матимуть суттєві труднощі при створенні інструментарію для вимірювання окремих показників, що використовуються у факторно-критеріальних моделях. Аналогічні результати отримані нами і стосовно критеріальної бази оцінки есе, створення анкет для опитування слухачів і випускників магістратури тощо. Обмежений обсяг цієї роботи дозволив нам тільки фрагментарно навести отримані результати для того, щоб проілюструвати складність вирішення проблеми удосконалення педагогічного оцінювання процесу і результатів навчальної діяльності у ВНЗ і зокрема ВВНЗ.

Таблиця 2. Ознайомлення викладачів ВВНЗ із різними видами тестових завдань

№	Вид тестового завдання	% до всіх опитаних	% до тих, хто відповів
1.	З вибором однієї правильної відповіді	17,7	69,2
2.	Множинного вибору	11,8	46,15
3.	З визначеною кількістю правильних відповідей	17,7	69,2
4.	На встановлення логічних пар	13,7	53,9
5.	На встановлення хронологічної послідовності	17,7	69,2
6.	Відкрите завдання	15,7	61,5
7.	Вагалися з відповіддю	3,9	15,4
8.	Не змогли відповісти	74,5	–

Водночас, можна констатувати бажання більшості викладачів ВВНЗ (77%) підвищити свою кваліфікацію в напрямі засвоєння сучасних процедур оцінювання якості освіти. З нашої точки зору це потребує розроблення цільових програм підвищення кваліфікації викладачів ВВНЗ. Бажано підвищення кваліфікації за цим напрямом проводити на базі ВНЗ, де готуються фахівці за спеціальністю «Освітні вимірювання» або на базі самих ВВНЗ із запрошенням спеціалістів з цього питання. Зазначене набуває актуальності в контексті положень, викладених в Законі України «Про вищу освіту», в тому числі проблематики, якою опікується Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти.

Таким чином, ми можемо зробити такі **висновки**:

1. Подальше поліпшення якості вищої військової освіти можливе лише за умови створення ефективних технологій оцінювання як процесу навчання у ВВНЗ, так і його результатів.

2. Запропонована в роботі факторно-критеріальна модель оцінки рівня сформованості спеціальної педагогічної компетенції у процесі професійної підготовки в умовах магістратури військово-соціального управ-

ління суттєво вплине на загальну якість навчального процесу в магістратурі ВВНЗ.

3. Запропонований в роботі підхід дозволить викладачам інших спеціальних дисциплін у ВВНЗ використовувати факторно-критеріальні моделі для оцінювання результатів навчальної діяльності на основі принципу відтворюваності.

4. Проведене дослідження є також корисним у зв'язку із тим, що наведений зразок декомпозиції спеціальної компетентності випускника ВВНЗ сприятиме удосконаленню підходів до формулювання окремих компетентностей в процесі підготовки освітньо-професійних програм нового покоління

5. Керівництву ВВНЗ необхідно звернути увагу на необхідність певної спеціалізації у підвищенні кваліфікації викладацьких кадрів для засвоєння ними сучасних процедур оцінювання якості освіти.

До перспективних напрямів досліджень даної проблематики ми відносимо подальшу розробку факторно-критеріальних моделей оцінювання сформованості у випускників ВВНЗ ключових, загальнопредметних і спеціальних компетентностей.

ЛІТЕРАТУРА

- Ануфрієва О.Л. Оцінка якості початкової освіти на основі кваліметричного підходу : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / О.Л. Ануфрієва. – К., 2000. – 179 с.
- Борова Т.А. Теоретичні засади адаптивного управління професійним розвитком науково-педагогічних працівників вищого навчального закладу [монографія] / Т.А. Борова. – Х.: СМІТ, 2011. – 384 с.
- Водолазський В.О. Педагогічні аспекти щодо декомпозиції компетентності з організації виховної роботи офіцерів тактичного рівня (педагогічна кваліметрія) / В.О. Водолазський // Вісник Національного університету оборони України. – 2011. – № 5(24). – С.5–10.
- Грабовський В.А. Державно-громадське управління загальною середньою освітою на районному рівні: автореф. дис. ... к. наук з держ.упр. : 25.00.02 / В.А. Грабовський.; НАДУ при Президентові України. – К., 2006. – 20 с.
- Григораш В.В. Кваліметричний підхід до експертного оцінювання навчально-виховного процесу / В.В. Григораш/ URL: file:///C:/Users/admin/Downloads/Pfto_2014_34_22.pdf
- Дмитренко Г.А. Стратегічний менеджмент: цільове управління освітою на основі кваліметричного підходу : навч. посібник / Г.А. Дмитренко – К.: МАУП, 1996. – 146 с.
- Дорош Г.Л. Військово-педагогічна кваліметрія і лінгводидактика : посібник / Г.Л. Дорош.– К. : Знання України, 2010.– 123 с.
- Луначек В.Е. Підготовка магістрів державного управління до забезпечення якості освіти: теорія та практика : [монографія] / В.Е. Луначек. – Х. : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2011. – 372 с.
- Михеев В.И. Моделирование и методы теории измерений в педагогике / В.И. Михеев. – Изд. 4-е, доп. – М. : КРАСАНД, 2010. – 224 с.
- Міршук О. Оцінювання професійної компетентності магістрів військово-соціального управління / О.Міршук // Матеріали міжвідомчої науково-практичної конференції 16 грудня 2015 року «Підготовка військових фахівців у вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів України: стан, проблемні питання та перспективи вдосконалення» / За загальною редакцією В.М. Телелима. – Київ.: ЦП «КОМПРИНТ», 2015. – 320 с., С.139–140.
- Оцінка роботи загальноосвітнього навчального закладу І-ступеня за кінцевими результатами: Курс лекцій / Укл. О.Л. Ануфрієва. – К.: Міленіум. – 2003. – 32 с.
- Полторак С.Т. Психолого-педагогічні аспекти оцінювання успішності професійного становлення командира підрозділу внутрішніх військ / С.Т. Полторак, В.І. Пасічник // Честь і закон. – 2012. – № 1(40). С.46-51.
- Прахова М.Ю. Оценка сформированности профессиональных компетенций / М.Ю. Прахова, Н.В.Заиченко, А.Н. Крашнов // Высшее образование в России. –2015.–№2, С. 21-28
- Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України : Закон України № 548–XIV від 24 березня 1999 р. / URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/548-14/page>
- Чернушкіна О.О. Застосування кваліметричного методу для оцінювання діяльності працівників підприємства / О.О. Чернушкіна / URL: <http://elar.khnu.km.ua/jspui/bitstream/123456789/3109/1СТАТТЯ.pdf>

REFERECES

1. Anufriieva, O.L. Primary education quality control on the basis of qualimetric approach: Ph. D. thesis in pedagogical sciences : 13.00.01 / O.L. Anufriieva. – K., 2000. – 179 p.
2. Borova, T.A. Adaptive management theoretical bases of academic staff professional growth in a higher educational establishment [monograph] / T.A. Borova. – Kh.: SMIT, 2011. – 384 p.
3. Vodolazskiy, V.O. Pedagogic aspects of the competency decomposition of tactical level officers in the educational work organization (pedagogic qualimetry) / V.O. Vodolazskiy // Journal of the National Defense University of Ukraine. – 2011. – № 5(24). – P. 5-10.
4. Hrabovskiy, V.A. State and public management of the general secondary education at the district level: synopsis of a thesis. ... Ph.D. Thesis in state administration. : 25.00.02 / V.A Hrabovskiy.; National Academy of Public Administration attached to the office of the President of Ukraine. – K., 2006. – 20 p.
5. Hryhorash, V.V. Qualimetric approach to the expert assessment of the education process / V.V. Hryhorash / URL: file:///C:/Users/admin/Downloads/Pfto_2014_34_22.pdf
6. Dmytrenko, H.A. Strategic management: management by objective of the educational system based on the qualimetric approach : textbook / H.A. Dmytrenko – K.:MAUP, 1996. – 146 p.
7. Dorosh, H.L. Military and pedagogical qualimetry and linguo-didactics : textbook / H.L. Dorosh.– K. : Znannia Ukrainy, 2010.– 123 p.
8. Luniachek, V.E. State management Master degree program for providing education quality control: theory and practice : [monograph] / V.E. Luniachek. – Kh. : V.N. Karazin Kharkiv National University, 2011. – 372 p.
9. Mykheev, V.Y. Modelling and theory methods of measurement theory in pedagogics / V.Y. Mykheev. – Edition. 4-e, added. – M. : KRASAND, 2010. – 224 p.
10. Mirshuk, O. Professional competency assessment of military and social management masters/ O.Mirshuk // Materials of the interdepartmental research-to-practice conference of the 16th of December 2015«Military specialists program in higher education establishments and military educational units of Ukrainian higher education establishments: status, concerns and development prospects» / Endorsed by V.M. Telelyma. – Kyiv.: TsP «KOMPRYNТ», 2015. – 320 p., P. 139-140.
11. Performance assessment of the primary general school by the final results: Lecture course / comp. O.L. Anufriieva. – K.: Milenium. – 2003. – 32 p.
12. Poltorak, S.T. Psychological and pedagogical aspects of assessing the success of professional development unit commander of the Interior Troops... / S.T.Poltorak, V.I. Pa-sichnyk // Honour and Law. – 2012. – № 1(40). P.46–51.
13. Prakhova, M.I. How to assess the professional competence / M.Iu. Prakhova, N.V.Zaychenko, A.N.Krasnov // Higher education in Russia.–2015.–№2, P.21–28
14. About statute of Armed Forces interior duty of Ukraine: Act of Ukraine № 548–XIV of the 24th of March 1999 / URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/548-14/page>
15. Chernushkina, O.O. Application qualimetry for the evaluation of employees / O.O. Chernushkina / URL: <http://elar.khnu.km.ua/jspui/bitstream/123456789/3109/1/CTATTA.pdf>

Measuring professional competence of masters of military and social management by means of qualimetry

O. Mirshuk

Abstract. The paper highlights the approaches to the assessment of special educational competence of masters of military and social management on the basis of qualimetric approach. The place of special pedagogical competence with in competency models of masters of military and social management has been grounded. Quotient-criteria evaluation model of formation of special pedagogical competence in the process of training of masters of military and social management has been offered and received its theoretical justification. A block diagram of pedagogical aspects of future professional activity of masters of military and social management has been developed.

Keywords: measurement, master course in military and social management